

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

МОТОРЛЫКЛАН ОЗА

12 июль –
Фото-
графын
кечы-
же

Кумдан палыме фотограф Петр Васильев фотоаппаратым икымше гана Волжский район Сотнур шк о л ы ш т о

тунеммыж годым кучен. Тунам картычкыжат шеме-ошо лектеден, а сомылжо мыняр чытышым йодын: плёнкым лукман, закрепитлыман, мушман, кандыраш сакен коштыман – айда-лийже паша огыл.

Н.Крупская лүмеш Марий пединститутышто тунеммыж годым Петр Николаевич 1966 ийыште «ФЭД-2» фотоаппаратым налын. Тылеч вара – эре пеленже. Икана снимкыже-влакым «Марийская правда» газет редакцийыш намиен. Пашаже-влакым, сайлан шотлен, печатлаш тўналыныт. Вара Марий телевидений дене кылым ыштен: дикторын игече нерген ойлымыж годым тудын пўртўс слайдше-влакым ончыктеныт. Тыгай годым кумыл нўлтын, эше сайрак фотографироватлыме шуын!

Кызыт фотограф-влак цифровой фотоаппаратым кучылтыт. Интернет пеш полша. Кузе? Таче сниматлышыч – вик интернетыш!

– Мый пўртўсым, олам, ен-влакым фотографироватлаш йўратем, – ойла Петр Васильев. – Тидын годым тыглай изображенийым огыл, а картиным (моторлыкым) ужаш тыршем.

Л. СЕМЕНОВА.

Иоча-влаклан темлымаш:

1. Ик гана сниматлыме дене серлагыман огыл. Уэш-пачаш, тўрлў вере, тўрлў жапыште сниматлыза. Мероприятийлашке эре фотоаппарат дене коштса!
2. Интернетыште фотографий сомыл дене кылдалтыше тўшка-влакым муза, возалтса да моло-влакын пашаштым ончен, тагастарен тунемза.
3. Соцсетьюште шкендан лаштыкда лийшаш. Фотографийда-влакым верандыза. Теве ужыда: «лайкым» шындаш, вара тендам пайремыш да моло вере ўжаш тўналыт.

Сегымаш

Нижегородский областыште эртыше «Гвардеец-1» юнармий обороно да спорт лагерын кокымшо сменшыкыже Марий Эл гыч 18 тунемше каен. Марий Элын командыже икымше медполышым пуймаште 1-ше, «Юный пожарный» ден «Полководцы России» конкурслаште 2-шо верым налыныт. Волжский район Кугу Порат школ гыч Артём Янцитовым эн сай лўйкалыше семын палемденыт. Кугешнена!

Церкысола вашлийын

Таче Килемар район Церкысолаште (Арда) «Шачмы Мўланды» («Земля предков») регион-влак кокласе XI фольклор да этнографий пайрем эрта.

– Тыгай пайремым икымше гана 2008 ийыште шошымсо ага пашам мучашлымек эртарыме, вес ийынже Петро кечын йўлажым ончыктым. Тематикыже кажне ийын вашталтеш. Тений, мутлан, Марий Элын 100 ияш лўмгечыжлан пўлеклалтын да «Мы с Ветлуги реки» фестиваль дене пырля эрта. Пайремыш 50 угла усталык коллектив, 100 наре кидмастар да шымлызе-эксперт-влак толыныт. Йоча-влакат шукын улыт.

Н.СЕМЕНОВА.

Лагерыште – наркополицейский

Марий Эл Республикысе МВД-н наркотикым шаркалымым тергыше Управленийже «Лагерь – территория здоровья» акцияым увертарен. Наркополицейский-влак «Белая медведица» лагерыште каныше 100 угла йоча дене вашлийыныт. Управленийын пашаенже Светлана Волкова наркотикын да психотропный веществан айдемын кап-кылжылан могай энгекым кондымыш нерген каласкален. Кугурак отрядласе ўдыр-рвезе-влаккан наркотикым шаркалымылан РФ законодательстве почеш мутым кучымо шотышто умылтарен.

Бронежилет ден каскым чиген, Калашниковын автоматшым я Макаровын пистолетшым кучен, фотографироватлалташ йоча-влаккан пеш келшен.

Медик-волонтёр-влак изирак-шамыч дене станций еда модмашым эртареныт. Спецназначений отрядын боецше-влак элкўргў пашаште кучылталтше саркурал нерген каласкаленыт.

Марий Элысе МВД-н пресс-службыжо.

Немда ялем

Поро кече, кумда олык, ужар садеран, шўшпык йўкан Немда ялем. Йўратыме шочмо верем! Тиде – лыжган йоген эртыше Немда энер, йўштў вўдан Пронькан памаш, шуко калыкым ўжшў Агавайрем пасу, йомакым шочыктышо Овда корем, изи ден кугум ушышо Кугече модмо вер. Шочмо ялем! Тиде – тыгыде куэрла, тўрлў пеледышан, мўй пушан кумда олык, снегылан поян алан, шуко колан пўя.

Настя МАРТЫНОВА.
У Торъял район.

Вўд воктене шкем кузе кучаш?

1. Пляжыш толмеке, вўдыш иканаште ида пуро. 15-20 минут ўмылыштў шинчыза, вара иже вўдыш пурыза.
2. Ийын огыда мошто гын, пуэн овартыме матрасым але онгым кучылтса.
3. Сер деч торашке ийын ида кай.
4. Пляжыште шўкым ида кышке да почеш-да ида кодо.
5. Шокшо кечын вуйчием дене йўштылман.

Июль – йошкар тїсан тылзе.

Тылзе шочмо кечын йїр уке – тичман лий. мешкыже ояр шога.

Марий Эл Вуйлатыше А.А.Евстифеевын ойжо почеш, Йошкар-Олаште планетарийым Марий автономийын 100 ияш юбилейжылан чонен пытарышаш улыт. Ты оралтыштак йоча технопаркым ышташ палемдыме.

Вуй корштымло деч вуйыш лопшудо дышташым пыштыман.

21 июль-ышто Козьмодемьянскыште «Бендериада» сатире да юмор фестиваль эрта. Кў ик ганат лийын огыл, мияшак тыршыза, тушто пеш онгай!

Кечыште йїжашлык вїдын литржым тыге шотлыман: кап нелым х 30-45 гр.

Тений 3042 выпускник (кодшо ийласе 188 выпускник) ЕГЭ-м сдатленыт. Шукынжо обществознанийым (48,3%) ойырен налыныт. 16 выпускник 100 баллым поген.

Добровольцы (волонтеры) идалыкше

Кө тугай
волонтер?

Иде мут «voluntarius» латынь шомак гыч лектын да «шке кумылын» (добровольно) манмым ончыкта. Волонтер – шке кумылын, оксам йодде, пайдам кондышо мер пашашке ушнышо ет. Волонтер-влак кеч-кӧланат польш кидым шуялташ ямде улыт. Чуным кушто ужаи леш, айста ончалына.

Спорт дене кылдалтше мероприятийлаште (спартакиадыште, олимпиадыште, чемпионатыште да т.м.), клуб ден секцийлаште, йоча спортлагерьлаште.

Тұвыра аланыште: музей, книгагудо, галерей, театр-влакын эртарыме мероприятийлаште, фестиваль ден концертлаште, выставкылаште, историй да тұвыра памятникым аралымаште.

Пүртүсым, экологийым аралымаште: кундемным тұзатат, каныме верлам эрыктат, пүртүс памятникым аралат, янлык-влакым ашнаш полшат, экологий нерген каласкалат.

- волонтер пашашке РДШ-се ўдыр-рвезе-влакым, тунемше-шамычым ушат;
- Российын историйжым шарнышт манын, коча-коваштын каласкалымышт почеш элын эртыме корныжо нерген возен налыт.

Социальный волонтер-влак интернат-пӧртлаште, пансионатлаште, түрлӧ социальный рӧдерыште илыше да эмлалтше, тулыкеш кодшо, инвалид да черле-влакым ончаш полшат.

Кеч-могай ийготан ет волонтер лийын кертеш.

Сеҥымашын волонтер-жо-влак 1941-1945 ийласе Кугу Отечественный сарын ветеранже-влаклан полшат, Сеҥымаш парадыште да «Курымашлык полк» радамаште ончылыт, Россий историйыште лийше шарнымаш событийлан пӧлеклалтше акциялашке (Георгиевский тасма, Шарнымаш сорта, Икоян лийме кече да т.м.) ушнат, воин-влакым тойымо да шарнымаш верлам эскерат.

Ф. ЛЕБЕДЕВАН сӱретше-влак.

Чодырам эрыктыме черетан экологий акций Алексеевский лесничествыште эртен. Тушко Волжск олесе 6-шо номеран школын «Молодой лесник» лесничествын тунемшыже-влакат ушненыт.

Шүкшак деч эрыктеныт

Акций

«Таче, тиде грин-акцийышке ушнымеке, чодыраште ятыр шүкым ужна. Мутлан, ургымо, чонгымо производство гыч, газет ден журнал, пикник деч вара кодымо шүкшак вашлиялте. Ик лаке гычак ме 27 мешак шүкым лукна. Чаманен каласыман, кажне субботник деч вара тыгай сөрал верыште угыч да угыч шүкшак ора лектеш. Ик проста правильным эскерыман: кушто огыда лий, кушко огыда мий – шүкым кышкыман огыл!» – ойлат Тимур Хакимов ден Алексей Иванов.

Марий Эл Республикысе пүртүс поянлык да экологий министерствын уверже почеш.

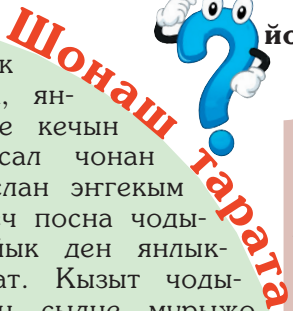

Экопросвещений да познавательный туризм виянмаш пөлкан паша-енже-влак «Заповедная тропинка» программым ямдыленыт. Тудым Йошкар-Оласе 25-ше, 37-ше да 65-ше номеран йочасаллаште кучылтыт. «Заповедные острова России» Всероссийский проект конкурсышто ты программе сеньшые-влак радамыш логалын.

Сүретче мом йонгылыш сүретлен?

Пүртүс амырчыкым ок йорате. Кайык, янлык-влак кажне кечын шагале мыт. Осал чонан ен-влак пүртүслан энгекым ыштат. Шот деч посна чодырам руат, кайык ден янлык-влакым пытарат. Кызыт чодыраште кайыкын сылне мурыжо шагал йонга. Ме, у тукым, пүртүс нерген келгынрак шоналтышаш улына. Курым гыч курымыш тудын поянлыкшым аралышаш улына.

Шонаш тарата

Катя ЯКОВЛЕВА.
Волжский, Кугу Корамас.

Шордо еш

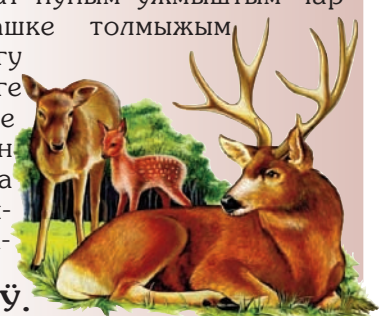
Айста лудына

Шордым марий чодыран эн кугу да мотор янлыкшылан шотлат. Чодыра але пасу тўрыштө шордым ужын, поро чонан айдеме тудым эре куанен онча да пүртүсын чонан поянлыкше улмылан йывырта.

Кенез жапыште шордо еш чўккыдын мемнан ял воктеке лектеш да, чодыра гыч пўя серыш волен, шуко жап вўдым йўын, ййрваш ончен шога ыле. Туге веле мо? Ял кўтў дене пырля ялышкат пурат ыле. Икмыняр кутыш урем дене эртымеке, ял мучашке савырнат да чодырашке пўртылыт. Тыге шордо еш кенезым илен эртарыш. Очыни, нуно шкеныштым айдеме воктене азап деч араленыт.

Шордо моло янлык семынак шошо велеш презым ышта, кушкын шумыжым вуча. Презе кенезлан йолымбак шогалеш. Тиде жапыште шордо презе кушкын да вийым поген, шордо аваже семынак пеш мотор янлыкыш савырнен шуо.

Кенез эртыш. Шыже велеш шордо еш коймым чарныш. Шуко ен олык да пасу вельш ончыштын шордо ешым кычалын. Кўтўчў-влакат нуным ужмыштым чарненыт. Очыни, телын вашке толмыжым шижын, шордо-влак кугу чодыра вельш каеныт. Тыге шордо еш ялыште илыше кугыен да йоча-влаклан айдеме ден пўртүс, чодыра ден янлык пырля илен моштымо нерген поро шарнымашым коден.

А.КУРЫК-Кў.

Дима ХАЛТУРИНЫН сўретше.
Советский, Орша.

Ушан йолташем

Мыйын Муся пырысем уло. Тудым пырысыгыже годым ковам пöлеклен. Тунам модаш пеш йöрата ыле, а кызыт тудо кугу, вяня да осал. Южгунамже йоча-влак деке пижеш. Муся кажне кечын колям кучен конда. Пырысем кум түрлö пуан: ошо, шеме да саре. Пеш туткын колыштмыж годым пылышыже йошкарга. **Мария АЛЕКСЕЕВА.**

Колялан ойго – пырыслан модыш.

Шенше.

Пиенат лүдеш

Мыйын уло пырыс. Тудо пеш онгай. Онтонем ужат гын, Лүдын тый ит кай: Шеме-шеме, чылт шүч гай. Шонет, мо тыгай? Шем мундыра шинча, Лач ужар шинча. Барбосат туддеч лүдеш. Пырыс түгö вел лектеш, Пиенат укеат лиеш, Тыманмеш йомеш. **Полина АЛЕКСЕЕВА. Коркатово.**

Шем пырыс пöртым вор деч арала.

Пырыслан чыла коляге-влакым кучаш полшо.

Пырыс шижтара

- Шем пырысым Английыште пиалым, Шотландийыште поянлыкым кондышылан шотлат.
- Күдырчан йöр годым шем пырысым пöрт гыч луктын колташ тыршенит. Тыге ыштымеке, суртым волгенче огеш пере, шоненит.

Инстаграмысе «Золушко»

Онгай

Инстаграмыште Нала лүман пырыс – эн кумдан палыме. Тудо 3,3 миллион подписчыкым поген. Налам озаже приют гыч налын. Шинчаже кугу, канде да шайыкрак. Тидлан кöрак тудо ойырте-малтшын коеш. Нала шке моторлыкшо дене кудалтен кодымо пырыс-влаклан пайдам конда – тудын сүретше дене лукмо футболкым, майкым, кружкам, сумкам, шовычым ужалыме окса поро кумылым ончыктышо (благотворительный) организацийлаш кая. Тыгак Нала инстаграмысе лаштыкыште пырыслан келшыше түрлö арверым: вуйчиемым, галстукым, бабочкым – темла.

Полышкалыше

Мыйын Бим лүман йöратыме пиенат уло. Тудын дене модаш пеш онгай. Бимем моткоч ушан, изи циркач гай. Теве кинде шултышым күшкö кудалтем, а тудо кок йола шогалеш, күшкö тöршта да южыштак киндым руалтен шукта. Палыдыме егпöртна деке лишемеш гын, тыманмеш кожгаташ тўналеш. Вичкыж йүкшö торашке йонгалтеш. Кенеж кечын Бим күтүшкö кошгаташ йöрата: öрдыш кайыше вольыкым тыманмеш мөнгеш савырен конда. Бим – мыйын ушанле йолташем.

«Ямде лий» газетлан возалтса!

Эдита АЛЕКСАНДРОВА. Арын.

Азала ончем

Мыйын уло пырысем – Изи колой Матрукем. Тудлан мурым муралтем, Изи азала рүпшалтем. Матруклан мурем келша, Садланак мураш полша.

Тушто: Качыри тулвондым нумалеш.

Тидлан пешак йывырте, Вигак кушгалтен колтем. Теве тыгай йолташем

Уло мыйын ешыштем. **Мария ДМИТРИЕВА. Коркатово.**

Брач йодеш:

- Миклай, пырысын мыняр йолжо уло?
- Нылыт, – Миклай вашешта.
- Брач: – А пылышыже?
- Миклай: – Кокыт.
- Брач угыч йодеш: – А шинчаже?
- Ко-окыт, – чот öрын вашешта эрге.
- Брач адакат йодеш: – А пырысын мыняр почшо уло?
- Авай, врач ни гунам пырысым ужын огылмо? – аваж дек савырнен йодеш Миклай.

ВЛАДИМИР АЛЕКСЕЕВИЧ МУХИН – мер пашаен, литератор-публицист, педагог ден шанчызе, почеламутчо, музыкант. Литературышто тудо «Сави» псевдоним дене палыме. Владимир Сави 1888 ий 1 июльшто Морко район Тыгыде Морко ялыште кресаньык ешеш шочын. МарНИИ-н икымше директорже В.А.Мухин-Савин (1888-1938) шочмыжлан 130 ий темме лумеш тений 22 июньшто МарНИИЯЛИ-ште йыргешке үстел эртен. Тиде кечынак институт директор-влакын галерей-ончерышт почылтын.

В.А.Мухин-Сави школышто пашам ыштен, 1921-1922, 1925-1928 ийлаште облОНО вуйлатыше лийын. Илышыже самырык тукум дене кылдалтын. Владимир Савин усталык пашаштыже кугу верым йоча пагыт теме айлен. Тудым марий йоча литературлан

нуно илыше кодыныт да Совет кучемлан тауштеныт. Книгаште икшыве-шамычлан кидым мушкаш, пуйым эрыкташ кўштен возымо, книган пайдаже, кресаньык илыш нерген умылтарыме.

«Икшывэ-влак лудшашлык кнага. Тўрлө ойлымаш» изирак книгаштыже еш илыш нерген, Тыгыде Морко ялыште эртарыме йоча пагытше гыч чын лийше материал

СЕРЫЗЕ – ТУНЫКТЫШО

В.А. Мухин-Савин

произведенийлаштыже йоча пагыт теме.

негызым пыштыше-влак кокла гыч иктыжлан шотлат. Йоча-влаклан учебникым возен, мутер-влакым луктеден. 20-шо ийла гыч 10 йоча хрестоматийым, почеламут сборникым луктын, пўртўс, марий калыкын илышыже, идалык пагыт, янлык, ньога-влакын илышышт нерген изирак ойлымаш, зарисовко да эскиз-влакым серен. Кумдан палыме сборникше-влак: **«Изи икшывэ-шамычлан лудшашлык кнага»** (С.Чавайн дене пырля ямдылыме, 1921), **«Изи коммунист»** (кок ий тунемаш коштшо йоча-влаклан марла кнага, 1 ужаш, 1922), **«Икшывэ-влак»** (1926), **«У куат. Школышто лудаш тўналтыш кнага»** (1926), **«Илыш йўк»** (1926), **«Сурт кайык-влак»** (1928), **«Лавыра»** (1928), новелле книгаже-влак: **«Чодра дэн пасу. Йоча-влак лудшашлык кнага»** (1926), **«У корно»** (1924), **«У школ»** (1931) да молат. В.А.Мухин-Сави самырык тукумым шуарыме, илышлан ямдылыме, калыкын культур, тунемме шинчымашыжым нўлтымў нерген шонен.

«У корно. Кок ий тунэмаш коштшо йоча-шамычлан лудшашлык марла кнага» (Моско, 1924 ий) тунемме пособийын ужашыже-влак яллан (йал воктене), ўдырамаш-влакын у илышыштан (у ўдырамаш) пўлеклалтыныт, тыгак пўртўс илыш гыч (пўртўс илыш гыч), шыжымсе илыш гыч (шыжымсэ илыш гыч), телымсе илыш гыч (телымсэ илыш гыч) ужаш-влак улыт. Марий-влакын ожнысо илышышт гыч ойлымаш-влак пеш онай улыт: **«Овда кува»**, **«Оксан коштымжо»**, **«Йорлын илышыже»**, **«Поян ден нужна»** да молат. Тиде савыктыштак шужымо 1921 ий нерген ойлалтеш. Тунам моткоч кукшо идалык шоген. Йоча-влак «сортала йўленят», но икмынярыштым киндан кундемшыке нангаеныт. Тыге

уло. Ятыр ойлымашыже автобиографий сынан: йочан ойгырымыжо, вич ияшыже годым ачажын илыш дене чеверласымыже, школышто тунеммыж нерген.

1926 ийыште Москошто савыкталтше **«У куат»** книгаште текст-влакым тыге шелме: **«Шыже»**, **«Теле»**, **«Уремыште»**, **«Шошо»**, **«Янлык-влакын илышышт гыч»**, **«Йоча-влакын илышышт гыч»**. Тышке С.Чавайнын почеламутшо-влакат пуреныт. Мучаште иктешлыше заданий ден йодыш-влак пуалтыт, тушто, калыкмут-влак вашлиялтыт.

«Совэт школ. Тўналтыш школышто 2-шо ий лудшаш кнагаште» В.А.Мухин йоча-влакым тўшка паша дене илаш, тунемме годым икте-васылан полшаш, сайын шонкалаш туныкта. Мо тыгай колхоз, кооператив, электричестве, коллектив, ликбез, всеобуч, пятилетка пеш простан умылтара. Тракторым, комбайным да тўрлө машинам кучылтмын пайдаже нерген воза.

1927 ий гыч лекташ тўналше **«Туныктым паша»** журнал туныктышо да политпросвет пашаен-влаклан методике полышым, социальный темым тарватымыж годым уверым пуэн шоген. В.Мухин-Сави кугу педагог, организатор семын возгален.

Мухин-Савин шинчымашыже келге лийын, садлан марий йоча-влакым туныкташ тыршен, нунын тўняончалтышыштым шуарен, грамотышт нерген тургыжланен. Неле 20-30-шо ийлаште шочмо калыкын тўвыра да туныктыш кўкшыттым нўлтымаште кугу надырым пыштен. Но пўрымашыже моло талешке-влакын гаяк кочо лийын.

Т.Д.МОЛОТОВА,
историй шанче кандидат, В.Васильев лў-
меш МарНИИЯЛИ-н вўдышў шанчызе.

С. РОСЛЯКОВ - фотожо.

1-ше вер дене

28 июньышто Морко районысо Күчкэнгер ялыште шочшо Миклай Казаков лүмеш «Колумб лудмаш» поэзий да муро конкурс эртен. Регион кокласе күкшытан конкурсыш мыят миенам. Тиде мероприятийыште мый 3-шо гана шке вием тергенам. Пайремыш мыйым марий йылмым туньктышо С.А.Рослякова намиен. Ме уло кумылын ямдылалтынна. Н.И.Казаковын «Каньме кашка» повестыше гыч ужашым ойырен налынам. Жюри мыйым 1-ше вер дене палемден.

Катя РЫБАКОВА.

2-шо номеран Шернур школ.

Койдарчык

– Йогыр, Йогыр,
йолагай.
Мүшкыр – тумыр,
пудий гай.
Пашам ышташ
өркана,
Уй ден мүйым
йората.
(«Калык ойпого –
калык чон поян-
лык» книга гыч.
В.Т.Михайлов)

**Шолып уверым
колтынет гын, тиде
йөн дене пайдаланен
кертат.**

Чернила олмеш шорым але лимон соком кучылташ келшен толеш. Серышым кистычке дене возыман. Мом возымым пален налаш манын, кагазшым уютюг дене ырыктыман. Тыге шолып серышым лудын кертыда.

Эх, кенегеж!

Эх, куандара кенегешат,
Вүд воктен эрта жапемжат.
Плотинашке йүштылаш
Шым өркәне мый каяш.
Лачак вүдшө пеш яндар,
А кайыклудыжо мыняр!
Тыштак уло пүнчерла
Да воктенжак пасу ана.
Лудо семын вүд йымак
Пурен лектым мый вигак.
Да эше ик-кок шагат
Шым лек мые вүд гычет.

Ирина ПЕТРОВА.

Морко, Волаксола.

Кузе кенегеж канышым пайдалын эртараш?

1.

Велосипед дене кудалыштса, куржталза, тангучашымашым эртарыза.

2.

Кугурак йолташ але ача-ава-влак дене пырля, палаткым налын, пүртүсыш лекса. Йүдлан малаш кодаш лиеш.

3.

Кагдам кандарыза. Шокшо игече годым бассейныште але энерыште йүштылза.

4.

Эрдене эрак чара-йола лупсышто кошташ лиеш.

Кидмастар

Сравочым чия дене ойыраш куштылгырак.

Ушышто писын шотлынеда? Темлымашнам ончалза.

$$97 \times 96 = 9312$$

$$\begin{array}{r} 100-97 \\ 100-96 \\ 100-7 \\ \hline 3 + 4 = 7 \end{array}$$

20 июль –
Шахматын тўнямбал
кечыже

1966 ий
гыч палем-
далтеш.

Сүретым чиялте.

Кубок көлан логалеш?

Мый йоратыме авам нерген возынем. Авамын лүмжө – Топорова Надежда Михайловна. Тудо 36 ийым темен. Авам Орша школышто тўнгалтыш класслаште 10 ий утла тунькта. Ме кум шочшыжо улына: Диана, Лера, Жасмин. Авана мемнам чот йората, чыла шотыштат полша.

Диана ТОПОРОВА.

Советский, Орша.

«Икымше транспортем»

Конкурснан икымше туржо мучашке лишеме. Сеньше – Кужэнер район Кугу Регеж ял гыч **Мария МАМАЕВА.** Тудо «Ямде лий» газетын «Вконтакте» соцсетысе группыштыжо 338 йўкым поген.

Кокымшо турышко пашада-влакым вучена! Ушныза!

Книга кевыт 269 марла, 331 рушла книгагм ужален. Чылаже 733 книгагм кондымо гын, мыняр книгагм ужалаш коддын?

Алфавит

- Аваем, мылам вич ий.
Тунемнем лудаш тений.
Изамла мыят тунам
Тўналам лудаш книгагм.

- Тунемнет гын, туныктем, -
Ава мане куанен. -
Вашкерак шич воктекем -
Буква-влакым ончыктем.

- Теве тиде «А» буква -
Алфавитлан тўн оза.
Лачак тудын ден, мутлан,
«Ава» манын возена.

С.БЕССОНОВА.

Могай литератур героинь лийын?
300 иэш вўдогызаже лийын?
Вашмуг: Старик Хоттабычын.

Марий алфавит радамым шарнет гын, акамын лўмжым пален налат.

12; 20; 10; 21; 22;
10; 15; 1.

Миша РЯБЧИКОВ.
Советский, Ушнўр.

Тушто

Энерат
огыл, тенгызат огыл,
коллан поян.

Ялем нерген

Мыйын шочмо-кушмо ялем – Эшполдино. Тудым тыгак Лари манит. Ялем сылне пўртўс лонгаште верланен. Уремыште асфальт корно волгалт кия. Ял шентелне ужар чодыра гўжлен шога. Тушто эр-кас кайык-влак шке семейштым йонгалтарат. Кенежым ме тушто емыжым погена, а шыжым понгым погаш куржына. Ял вес могырым поян пасу шарлен возын. Ялем деч тора огыл Коньга энер кадырген-кадырген шке вўдшым Немдаш ңангая.

Олеся ВОЙКИНА.

Шернур район.

Калыкмут

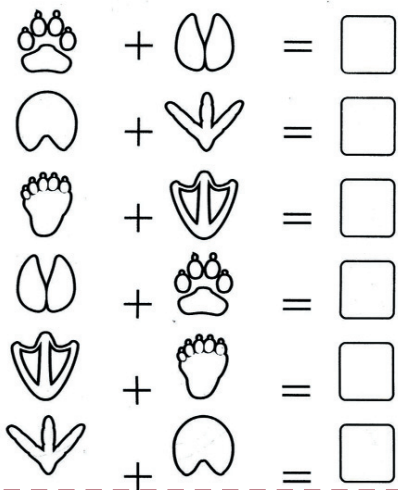
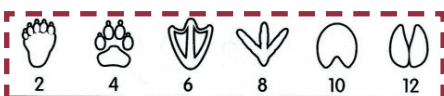
Калыкын мурыштыжо – шўм-чонжо, сынже.

Синквейн

Россий.
Кугу, виан.
Чаглана, виангеш, куандара.
Мыйын шочмо элем.
Ольга СТЕПАНОВА.
Морко, Шапунчо.

Цифр-влакым
радам дене
писын кычал муза.

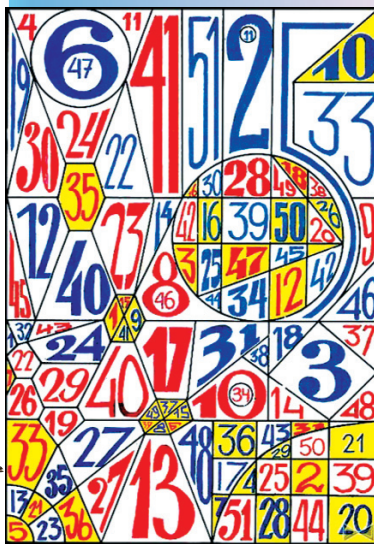
Айста пырля шотлена.

Судоку

8	2	5		6	3
6		8			
4		2	1		7
9			2		
	7	4		5	
		9			4
2		4	9	7	
			2		1
3	1		7	4	8

Клендырым
2 вияш
линий дене
3, 4, 5
ужашлан
шелын
ончыза.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1150 экз. Заказ 1248. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.Семенова.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиим аралымаште законодательством шуктен шогым эскерше Федеральный службыв Приволжский федеральный округысyo управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийн шонымышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыл колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru Сайтын адресше: yamde-lii.pro, Тел. 8(8362) 45-22-82 (факс).

Газетым редакцийыште погмо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Печать да массовый коммуникаций шотышто Федерал агентствын окса полышыж дене лукмо.

Редакцийн да издательнын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькше урем, 20 (юридический) Энерўбал Амстердам, 1 (фактический).